

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

від 11 квітня 2024 р.

Львів

№ 63/20-р/к

Справа № 63/3-02-50-2022

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

Міське комунальне підприємство «Миколаївводоканал» («Інформація, доступ до якої обмежено») за період діяльності впродовж січень 2020 року - березень 2024 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в територіальних (географічних) межах м. Миколаїв, с. Дроговиж та с. Липівка Миколаївської територіальної громади Стрийського району Львівської області, де розташовані розподільні мережі централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що знаходяться у повному господарському віданні та на балансі міського комунального підприємства «Миколаївводоканал», як таке, що не мало жодного конкурента, тобто, з часткою 100 відсотків.

Міське комунальне підприємство «Миколаївводоканал» («Інформація, доступ до якої обмежено») видавало споживачам (замовникам приєднання) Технічні умови у строк, що перевищує десять робочих днів, з моменту подання споживачем (замовником приєднання) заяви на приєднання до мереж централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, після отримання погодження виконавчого комітету Миколаївської міської ради щодо видачі відповідних Технічних умов та безпідставно обмежувало строк дії технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення для споживачів (замовників приєднання) два роки.

За відсутності конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в територіальних (географічних) межах м. Миколаїв, с. Дроговиж та с. Липівка Миколаївської територіальної громади Стрийського району Львівської області, де розташовані розподільні мережі централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що знаходяться у повному господарському віданні та на балансі міського комунального підприємства «Миколаївводоканал», споживачі

не мали змоги звернутися до іншого суб'єкта господарювання з метою отримання зазначеної послуги.

За результатами розгляду справи № 63/3-02-50-2022 адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України визнала дії міського комунального підприємства «Миколаївводоканал» («Інформація, доступ до якої обмежено»), порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

На міське комунальне підприємство «Миколаївводоканал» («Інформація, доступ до якої обмежено») накладено штраф у розмірі 34 000 (тридцять чотири тисячі) гривень.

Адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України розглянула матеріали справи № 63/3-02-50-2022 про порушення міським комунальним підприємством «Миколаївводоканал» законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та подання Третього відділу досліджень і розслідувань Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 27.03.2024 № 63-03/64п

ВСТАНОВИЛА

1. ВІДПОВІДАЧ

- (1) Міське комунальне підприємство «Миколаївводоканал» (далі – МКП «Миколаївводоканал», Підприємство), («Інформація, доступ до якої обмежено»).
- (2) МКП «Миколаївводоканал» включене до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, дата державної реєстрації – 15.08.2002 року.
- (3) МКП «Миколаївводоканал» є юридичною особою з організаційно – правовою формою за КОАТУУ – міське комунальне підприємство, основним видом діяльності є: («Інформація, доступ до якої обмежено»).

2. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (4) Розпорядженням адміністративної колегії Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 22 вересня 2022р. № 63/53-рп/к розпочато розгляд справи № 63/3-02-50-2022 за ознаками вчинення МКП «Миколаївводоканал» («Інформація, доступ до якої обмежено») порушення законодавства про захист економічної конкуренції передбаченого частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме, зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (безпідставного обмеження МКП «Миколаївводоканал» строку дії технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення для фізичних осіб (населення), що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (5) Західне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) листом від 23.09.2022 № 63-02/1912 надіслало МКП «Миколаївводоканал» посвідчену копію розпорядження адміністративної колегії Відділення від 22 вересня 2022р. № 63/53-рп/к про початок розгляду справи № 63/3-02-50-2022.
- (6) Відділення надсилало МКП «Миколаївводоканал» вимоги від 10.11.2021 № 63-02/6082в, від 28.04.2023 № 63-02/1007, від 29.06.2023 № 63-02/1426, від 11.12.2023 № 63-02/2919, від 10.01.2024 № 63-02/40, від 06.03.2024 № 63-02/705 про подання інформації.
- (7) Відділення листом від 28.03.2024 № 63-02/560е надіслало МКП «Миколаївводоканал» посвідчену копію подання про попередні висновки у справі № 63/3-02-50-2022. Відповідно до рекомендованого повідомлення про вручення поштового відправлення МКП «Миколаївводоканал» отримало поштове відправлення 02.04.2024 року.

3. СТАНОВИЩЕ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ НА РИНКУ

- (8) Відповідно до вимог Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України 05 березня 2002р. № 49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01 квітня 2002р. за № 317/6605 (надалі – Методика) встановлено такі обставини щодо становища МКП «Миколаївводоканал» на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у часовому періоді січень 2020 року - березень 2024 року.

- (9) Згідно з пунктом 2.2 Методики, етапи визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання, їх кількість та послідовність проведення, передбачені пунктом 2.1. Методики, можуть змінюватись залежно від фактичних обставин, зокрема особливостей товару, структури ринку, обсягів наявної інформації щодо ринку тощо.

3.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (10) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

3.1.1. Суб'єкт господарювання

- (11) Відповідно до пункту 3.4. Методики, визначення складу групи суб'єктів господарювання здійснюється шляхом встановлення переліку незалежних суб'єктів господарювання, до складу яких входить суб'єкт (суб'єкти) господарювання, що випускає(ють), постачає(ють), продає(ють), придбаває(ють), споживає(ють), використовує(ють) конкретний товар (продукцію, роботи, послуги).
- (12) Об'єктом даного аналізу є МКП «Миколаївводоканал» – суб'єкт господарювання, що здійснює діяльність на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (13) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» МКП «Миколаївводоканал» є суб'єктом господарювання.

3.1.2. Конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання

- (14) Об'єктом аналізу є послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (15) Інша господарська діяльність МКП «Миколаївводоканал», крім послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах діючих

розподільчих мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у м. Миколаїв, с. Дроговиж, с. Липівки Миколаївської територіальної громади Львівської області, які перебувають у повному господарському віданні та на балансі МКП «Миколаївводоканал», не є об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища.

3.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

3.2.1. Перелік товарів щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

- (16) Відповідно до пункту 4.1 Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарних груп, які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (17) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.
- (18) Постановою Кабінету Міністрів України від 05 липня 2019р. № 690 (зі змінами) затверджено Правила надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (далі – Правила № 690).
- (19) Відповідно до пункту 1 Правил № 690 (зі змінами) цими правилами регулюються відносини між суб'єктом господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення (далі – виконавець), та індивідуальним і колективним споживачем (далі - споживач), який отримує або має намір отримувати послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (далі – послуги), а також визначеною власником (співвласниками) особою, що здійснює розподіл обсягів послуг.
- (20) Згідно з статтею 1 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» (в редакції Закону № 2047-VIII від 18.05.2017), централізоване питне водопостачання – господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води; централізоване водовідведення -

господарська діяльність із відведення та очищення стічних вод за допомогою системи централізованого водовідведення.

- (21) Невід'ємною складовою послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є видача технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (22) Згідно із абзацом п'ятим частини першої статтею 23 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» (в редакції Закону № 2047-VIII від 18.05.2017, що діяв до набрання чинності Закону України № 2887-IX від 12.01.2023), правами та обов'язками підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення є видача дозволів і технічних умов на підключення споживачів до систем централізованого водопостачання та водовідведення; згідно з абзацом п'ятим частини першої статтею 23 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» (в редакції Закону України № 2887-IX від 12.01.2023), правами та обов'язками підприємств питного водопостачання є видача дозволів і технічних умов на підключення споживачів до систем питного водопостачання; згідно із частини першої статтею 22 Закону України «Про водовідведення та очищення стічних вод» (в редакції Закону України № 2887-IX від 12.01.2023), приєднання до системи централізованого водовідведення здійснюється відповідно до технічних умов, виданих підприємством централізованого водовідведення.
- (23) Відповідно до пункту 1 розділу III Правил користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, що затверджені наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27 червня 2008р. № 190 та зареєстровані у Міністерстві юстиції України 7 жовтня 2008р. за № 936/15627 (із внесеними змінами та доповненнями (далі – Правила № 190), приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення здійснюється відповідно до технічних умов (додаток №2), виданих виконавцем послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення, та розробленого і затвердженого в установленому порядку проекту на приєднання.
- (24) Виходячи з вищевикладеного, споживачі м. Миколаїв, с. Дроговиж, с. Липівки Миколаївської територіальної громади Львівської області не мають можливості вибору підприємства, яке надавало б аналогічні послуги з централізованого водопостачання і централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у м. Миколаїв, с. Дроговиж, с. Липівка Миколаївської територіальної громади, оскільки МКП «Миколаївводоканал» є єдиним підприємством, яке надає вказані послуги в межах діючих розподільчих мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у м. Миколаїв, с. Дроговиж, с. Липівки Миколаївської територіальної громади Львівської області, які перебувають у повному господарському віданні та на

балансі МКП «Миколаївводоканал», тобто споживачі можуть скористатися послугами лише МКП «Миколаївводоканал».

- (25) Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення надаються МКП «Миколаївводоканал» на платній основі, а отже є товаром відносно якого визначається монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання.

3.2.2. Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- (26) Статтею 1 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» (в редакції Закону, що діяв до набрання чинності Закону України № 2887-IX від 12.01.2023) визначено наступну термінологію: підприємство питного водопостачання – суб'єкт господарювання, що здійснює експлуатацію об'єктів централізованого питного водопостачання, забезпечує населення питною водою за допомогою пунктів розливу (в тому числі пересувних), застосування установок (пристроїв) підготовки питної води та/або виробництво фасованої питної води; підприємство централізованого водовідведення – суб'єкт господарювання, що здійснює експлуатацію об'єктів/систем централізованого водовідведення.
- (27) Львівська обласна державна адміністрація 03 квітня 2015 року видала МКП «Миколаївводоканал» Ліцензію Серія АЕ № 287871 на здійснення діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, строк дії ліцензії з 03.04.2015р. до 02.04.2020р.
- (28) Разом з цим, департамент розвитку та експлуатації житлово-комунального господарства Львівської обласної державної адміністрації у листі від 03.03.2020 № 15-507/0/2-20, повідомив МКП «Миколаївводоканал», що згідно з пунктом 6 статті 21 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» ліцензії на провадження видів господарської діяльності, що на день набрання чинності Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» є чинними, продовжують діяти. Отже Ліцензія Серія АЕ № 287871 на здійснення господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, видана Львівською обласною державною адміністрацією, є діючою та безстроковою.
- (29) Споживачами послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є фізичні та юридичні особи, які отримують або мають намір отримувати вказані послуги від МКП «Миколаївводоканал» для забезпечення фізіологічних, санітарно-гігієнічних, побутових та господарських потреб.

3.3. Визначення товарних меж ринку

- (30) Відповідно до пунктів 5.1 - 5.3 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (31) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є: подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо, подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо, наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи), відсутність суттєвої різниці в цінах, взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.
- (32) При проведенні дослідження необхідно враховувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем, як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.
- (33) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.
- (34) Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є необхідними для споживачів у повсякденній життєдіяльності, оскільки забезпечують питні, фізіологічні, санітарно-гігієнічні, побутові та господарські потреби і не можуть бути замінені жодними іншими послугами.
- (35) Відповідно до частини першої статті 5 Закону України «Про природні монополії» до сфери діяльності суб'єктів природних монополій належить зокрема, централізоване водопостачання, централізоване водовідведення.
- (36) Отже, послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення за споживчими властивостями не мають товарів – замінників.
- (37) У свою чергу, видача технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є невід'ємною складовою послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

- (38) Отже, за таких обставин, товарними межами ринку за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей та умов використання товару є послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що не мають товарів-замінників.

3.4. Визначення територіальних (географічних) меж ринку

- (39) Відповідно до пункту 6.1. Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установаження мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (40) Положеннями пункту 1.3 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 22 березня 2017р. № 307 (надалі – Ліцензійні умови), визначено наступну термінологію:
- система централізованого водопостачання - комплекс об'єктів, споруд, водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва, транспортування та постачання питної води споживачам;
 - система централізованого водовідведення (каналізація) - комплекс об'єктів, споруд, колекторів, каналізаційних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом відведення та очищення стічної води населених пунктів;
 - місце провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання - територія, у межах якої провадиться господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва, транспортування та постачання питної води, що зазначені в документах, які додаються до заяви при отримання ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом в установленому цими Ліцензійними умовами порядку);
 - місце провадження господарської діяльності з централізованого водовідведення - територія, у межах якої провадиться господарська діяльність із відведення та очищення стічної води за допомогою комплексу об'єктів, споруд, колекторів, каналізаційних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом, що зазначені в документах, які додаються до заяви про отримання ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом в установленому цими Ліцензійними умовами порядку).
- (41) З урахуванням зазначеного, характерною особливістю послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого

водопостачання та централізованого водовідведення є неможливість переміщення попиту географічно, оскільки необхідною умовою отримання даних послуг є наявність діючих систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

- (42) При визначенні територіальних (географічних) меж ринку централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення враховано мінімальну територію, за межами якої придбання товару для споживачів є неможливим.

- (43) Отримання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення можливе лише у суб'єкта господарювання, який провадить діяльність з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на певній території.

- (44) Відповідно до виданої Львівською обласною державною адміністрацією Ліцензією від 03 квітня 2015 року Серія АЕ № 287871 МКП «Миколаївводоканал» здійснює діяльність з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

- (45) Разом з цим, департамент розвитку та експлуатації житлово-комунального господарства Львівської обласної державної адміністрації у листі від 03.03.2020 № 15-507/0/2-20, повідомив МКП «Миколаївводоканал», що згідно з пунктом 6 статті 21 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» ліцензії на провадження видів господарської діяльності, що на день набрання чинності Законом України «Про ліцензування видів господарської діяльності» є чинними, продовжують діяти. Отже Ліцензія Серія АЕ № 287871 на здійснення господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, видана Львівською обласною державною адміністрацією, є діючою та безстроковою.

- (46) МКП «Миколаївводоканал» у листі від 15.01.2024 № 26 надало інформацію про те, що: «... у період січень 2020 року – січень 2024 року підприємство надавало послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до системи централізованого водопостачання та централізованого водовідведення споживачам міста Миколаїв та споживачам села Дроговиж Миколаївської територіальної громади, «Інформація, доступ до якої обмежено». Мережі є власністю Миколаївської територіальної громади і перебувають у повному господарському віданні та на балансі підприємства МКП «Миколаївводоканал» за інвентарним номером 104490001...»; у листі від 11.03.2024 № 122 МКП «Миколаївводоканал» надало інформацію про те, що: «...у період січень 2020 року – березень 2024 року підприємство надавало послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних

умов на приєднання до системи централізованого водопостачання та централізованого водовідведення «Інформація, доступ до якої обмежено» селища Липівка. Мережі є власністю Миколаївської територіальної громади і є на праві господарського відання та перебувають на балансі підприємства МКП «Миколаївводоканал» за інвентарним номером 106400098...».

- (47) На території міста Миколаїв, села Дроговиж та селища Липівка відсутні конкуренти що надають послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення. Централізоване водопостачання та централізоване водовідведення проводиться виключно мережею трубопроводів МКП «Миколаївводоканал».
- (48) Таким чином, територіальними (географічними) межами ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є межі діючих розподільчих мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у м. Миколаїв, с. Дроговиж, с. Липівка Миколаївської територіальної громади Львівської області, які перебувають у повному господарському віданні та на балансі МКП «Миколаївводоканал».
- (49) Виходячи з вищевикладеного, споживачі м. Миколаїв, споживачі села Дроговиж та споживачі селища Липівка Миколаївської територіальної громади Львівської області не мають можливості вибору підприємства, яке надавало б вказані послуги у зазначених населених пунктах, тобто, споживачі можуть скористатися послугами лише МКП «Миколаївводоканал», оскільки підприємство є єдиним надавачем послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

3.5. Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку

- (50) Відповідно до пункту 7.1 Методики, часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило - рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.
- (51) Ринок, на якому протягом певного часу діє один і той самий склад продавців та покупців, може розглядатись, як ринок товару із сталою структурою.
- (52) У визначених територіальних межах у часовому періоді січень 2020 року - березень 2024 року склад продавців (надавачів) послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних

умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення не змінювався, тобто структура цього ринку є сталою.

- (53) Часовими межами ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення визначено проміжок часу січень 2020 року - березень 2024 року, протягом якого незмінними залишились структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції.

3.6. Визначення потенційних конкурентів

- (54) Відповідно до пункту 9.1 Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (55) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги) (далі – товари).
- (56) Суміжний ринок – товарний ринок, що не перебуває у стані природної монополії, для суб'єктів якого реалізація вироблених товарів або використання товарів інших суб'єктів господарювання неможливе без безпосереднього використання товарів, що виробляються (реалізуються) суб'єктами природних монополій.
- (57) Відповідно до частини другої статті 6 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», виконавцем послуги з централізованого водопостачання – є суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання; послуги з централізованого водовідведення – суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водовідведення.
- (58) Отже, внаслідок технологічних особливостей послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, а також враховуючи те, що ринок

централізованого водопостачання та централізованого водовідведення знаходиться у стані природної монополії, конкуренція на ньому відсутня.

3.7. Визначення бар'єрів для вступу на ринок

- (59) Відповідно до пункту 9.2 Методики, бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).

- (60) Бар'єрами вступу на ринок послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є адміністративні, економічні та організаційні обмеження, які пов'язані із необхідністю отримання дозвільних документів, побудови (модернізації) відповідної інфраструктури, що потребує значних капіталовкладень та тривалого часу.

- (61) МКП «Миколаївводоканал» здійснює діяльність надаючи вищевказані послуги споживачам, за що отримує відповідну плату, отже в розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є суб'єктом господарювання.

- (62) Аналізуючи ринок послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у проміжку часу січень 2020 року - березень 2024 року встановлено, що у вищезазначених територіальних (географічних) та товарних межах ринку МКП «Миколаївводоканал» працює одноосібно та безальтернативно, не має жодного конкурента на ринку.

- (63) Внаслідок технологічних особливостей виробництва та надання зазначених послуг, конкуренція на ринку відсутня: МКП «Миколаївводоканал» є єдиним суб'єктом господарювання, що надає послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у м. Миколаїв, с. Дроговиж та с. Липівка Миколаївської територіальної громади Львівської області в межах діючих розподільчих мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, які перебувають у повному господарському віданні та на балансі комунального підприємства. Відтак у споживачів (фізичних осіб, власників індивідуальних приватних будинків, юридичних осіб) зазначених послуг у м. Миколаїв, с. Дроговиж та с. Липівка Миколаївської територіальної громади Львівської області альтернатива в отриманні послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого

водопостачання та централізованого водовідведення від іншого суб'єкта господарювання відсутня.

3.8. Установлення монопольного (домінуючого) становища

- (64) МКП «Миколаївводоканал» здійснює господарську діяльність на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у м. Миколаїв, с. Дроговиж та с. Липівка Миколаївської територіальної громади Львівської області в межах діючих розподільчих мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, які перебувають у повному господарському віданні та на балансі комунального підприємства.
- (65) МКП «Миколаївводоканал» здійснює господарську діяльність на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у територіальних межах м. Миколаїв, с. Дроговиж та с. Липівка Миколаївської територіальної громади Львівської області, на якій розташовані його мережі та є єдиним суб'єктом господарювання, який надає зазначені послуги у територіальних межах м. Миколаїв, с. Дроговиж та с. Липівка Миколаївської територіальної громади Львівської області.
- (66) Частиною першою статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо: на цьому ринку у нього немає жодного конкурента; не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.
- (67) Враховуючи вищевикладене, відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», становище МКП «Миколаївводоканал» є монопольним (домінуючим) на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на території м. Миколаїв, с. Дроговиж та с. Липівка Миколаївської територіальної громади Львівської області в межах розташування водопровідно – каналізаційних мереж, що перебували/перебувають у повному господарському віданні та на балансі Підприємства, у часовому періоді січень 2020 року - березень 2024 року.

4. ЗЛОВЖИВАННЯ МОНОПОЛЬНИМ (ДОМІНУЮЧИМ) СТАНОВИЩЕМ НА РИНКУ

4.1. Обставини

- (68) Споживач (фізична або юридична особа), який має намір отримувати послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, зобов'язаний звернутись до МКП «Миколаївводоканал» з приводу отримання технічних умов на приєднання об'єкта до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення. Без отримання технічних умов, приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення для забезпечення споживача послугами з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є неможливим.
- (69) Закон України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» (в редакції Закону, що діяв до набрання чинності Закону України № 2887-IX від 12.01.2023), визначає правові, економічні та організаційні засади функціонування системи питного водопостачання, спрямовані на гарантоване забезпечення населення якісною та безпечною для здоров'я людини питною водою.
- (70) Відповідно до статті 1 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» (в редакції Закону, що діяв до набрання чинності Закону України № 2887-IX від 12.01.2023) визначено, що:
- система питного водопостачання – сукупність технічних засобів, включаючи мережі, споруди, устаткування (пристрої), для централізованого та нецентралізованого питного водопостачання;
 - система централізованого водовідведення – сукупність технічних засобів, включаючи мережі, споруди, устаткування (пристрої), для централізованого відведення та очищення стічних вод, що пов'язані єдиним технологічним процесом;
 - технічні умови - це комплекс умов і вимог до інженерного забезпечення систем водопостачання та водовідведення, які мають відповідати його розрахунковим параметрам.
- (71) Згідно із абзацом п'ятим частини першої статтею 23 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» (в редакції Закону № 2047-VIII від 18.05.2017, що діяв до набрання чинності Закону України № 2887-IX від 12.01.2023), правами та обов'язками підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення є видача дозволів і технічних умов на підключення споживачів до систем централізованого водопостачання та водовідведення; згідно з абзацом п'ятим частини першої статтею 23 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» (в редакції Закону України № 2887-IX від 12.01.2023), правами та обов'язками підприємств питного водопостачання є видача дозволів і технічних умов на підключення споживачів до систем питного водопостачання; згідно із частини першої статтею 22 Закону України «Про водовідведення та очищення стічних вод» (в редакції Закону України № 2887-IX від 12.01.2023), приєднання до

системи централізованого водовідведення здійснюється відповідно до технічних умов, виданих підприємством централізованого водовідведення.

- (72) Порядок користування системами централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в населених пунктах України визначено Правилами користування системами централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в населених пунктах України, що затверджені наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27 червня 2008р. № 190 та зареєстровані у Міністерстві юстиції України 7 жовтня 2008р. за № 936/15627 (із внесеними змінами та доповненнями), (далі – Правила № 190).
- (73) Відповідно до пункту 1 розділу III Правил № 190, приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення здійснюється відповідно до технічних умов (додаток № 2), виданих виконавцем послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення, та розробленого і затвердженого в установленому порядку проекту на приєднання.
- (74) Згідно з пунктом 4 розділу III Правил № 190, передумовою для приєднання об'єктів до системи централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення є визначена виконавцем послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення технічна можливість доступу споживачів до відповідних послуг на основі оцінки впливу, визначеної Законом України «Про оцінку впливу на довкілля», підключення об'єкта за умови дотримання належного рівня надання послуг з урахуванням наявності мереж, їх пропускної здатності, параметрів тиску, спроможності очисних споруд.
- (75) У пункті 6 розділу III Правил № 190 передбачено, що за наявності технічної можливості для приєднання об'єкта споживача до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення, виконавець послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення видає технічні умови згідно з поданою заявою протягом десяти робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви.
- (76) Так, у пункті 9 розділу III Правил № 190 зазначається, що технічні умови повинні включати:
- місце та спосіб підключення до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення;
 - обсяг та тиск води, режим водопостачання;
 - обсяги, вид та показники якості стічних вод, що скидаються;
 - рекомендовані матеріали труб та перелік арматури і обладнання на них, глибину залягання трубопроводів;

- місце встановлення приладів обліку води, їх діаметр, тип, параметри, вимоги до встановлення;
 - умови для влаштування проміжного резервуара, насосів - підвищувачів тиску, регуляторів тиску та обмежувачів;
 - графічний матеріал із нанесенням відповідних інженерних мереж, місця приєднання до них об'єкта, місце розмежування балансової належності;
 - термін дії технічних умов.
- (77) У пункті 8 Правил № 190 зазначено, що строк дії технічних умов складає три роки з дня їх надання у разі неприєднання об'єкта до системи централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення. Збільшення ліміту водопостачання/водовідведення потребує розробки нових технічних умов.
- (78) Крім того, додатком 2 до Правил № 190 затверджено форму Технічних умов. Зазначеною формою передбачено, що Технічні умови складаються з таких розділів:
- основні відомості, в яких відображається інформація про замовника;
 - умови водопостачання, в яких зазначено: потребу у воді, нормативні вимоги до питної води, місце приєднання до водопровідної мережі згідно з актом розмежування майнової належності та експлуатаційної відповідальності сторін, вид мережі, рекомендований матеріал для труб вводу та глибина закладання, обладнання на водопровідному вводі комерційний облік тощо;
 - умови водовідведення в яких відображаються санітарно-технічні показники стічних вод, нормативні вимоги, місце приєднання, особливі умови;
 - технічні умови є чинними до завершення будівництва об'єкта відповідно до частини сьомої статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності».
- (79) Частиною сьомою статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» встановлено, що технічні умови є чинними до завершення будівництва об'єкта незалежно від зміни замовника або підприємства, установи та організації, які надали такі технічні умови. Зміни до технічних умов можуть вноситися тільки за згодою замовника.
- (80) На вимоги Відділення, МКП «Миколаївводоканал» у листах від 22.11.2021 № 827, від 08.05.2023 № 292, від 12.07.2023 № 525, від 22.12.2023 № 923, від 15.01.2024 № 26, від 11.03.2024 № 122 надало кількість виданих технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (далі – Технічні умови) у період 2019 – 2023 років, зокрема: «Інформація, доступ до якого обмежено».
- (81) За результатами аналізу технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, які МКП «Миколаївводоканал» видавало у 2021 році, встановлено, що строк дії

зазначених технічних умов для деяких споживачів (замовників приєднання) становить два роки. Зазначені Технічні умови МКП «Миколаївводоканал» надало в додатках до листа від 22.11.2021 № 827 (вх. Відділення від 24.11.2021 № 63-01/3984).

- (82) Технічні умови, які МКП «Миколаївводоканал» видавало споживачам, замовникам приєднання до систем централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, та в яких встановлювало термін дії два роки, наведено в таблиці 1. «Інформація, доступ до якої обмежено»

- (83) Враховуючи, положення пункту 8 Правил № 190 (Редакція від 13.07.2021) та частини сьомої статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», встановлення МКП «Миколаївводоканал» у Технічних умовах терміну їх дії два роки є неправомірним та за певних умов може призвести до ущемлення інтересів споживачів (замовників приєднання).

- (84) Також, у Технічних умовах №№ 1 – 6 (таблиця 1), зазначено, що підставою для видачі технічних умов є заява відповідного споживача, замовника приєднання до мереж централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення.

- (85) Разом з цим, на офіційному веб-сайті Миколаївської міської ради Стрийського району Львівської області, за посиланням <https://mykolaivmr.gov.ua/doc/>, у розділі «Документи» розміщено рішення виконавчого комітету Миколаївської міської ради Стрийського району Львівської області (далі – ВК Миколаївської міської ради), зокрема, рішення від 11.02.2020 № 11 «Про видачу техумов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення» (далі – Рішення № 11), в якому зазначено, що: «Відповідно до статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», з метою здійснення відповідно до законодавства контролю за належною експлуатацією та організацією обслуговування населення підприємствами житлово-комунального господарства, виконавчий комітет Миколаївської міської ради, вирішив: 1. Zobov'язати МКП «Миколаївводоканал» видачу технічних умов фізичним та юридичним особам на приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення здійснювати на підставі відповідного рішення виконавчого комітету Миколаївської міської ради...».

- (86) Інформація щодо дати подання споживачами (замовниками приєднання), зазначеними в таблиці 1, заяви на приєднання до системи централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, дати прийняття рішення ВК Миколаївської міської ради щодо погодження видачі МКП «Миколаївводоканал» Технічних умов та дати видачі МКП «Миколаївводоканал» відповідним споживачам (замовникам приєднання) Технічних умов, наведена в таблиці 2. «Інформація, доступ до якої обмежено»

- (87) Відповідно до інформації зазначеної в таблиці 2 встановлено, що споживачі (замовники приєднання), які у липні 2021 року подали до МКП «Миколаївводоканал» заяву на приєднання до системи централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення очікували від 17 до 29 робочих днів на видачу Технічних умов, у зв'язку із необхідністю надання ВК Миколаївської міської ради погодження МКП «Миколаївводоканал» видачі Технічних умов, шляхом прийняття відповідного рішення виконавчого комітету.
- (88) При цьому, у пункті 6 розділу III Правил № 190 передбачено, що за наявності технічної можливості для приєднання об'єкта споживача до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення, виконавець послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення видає технічні умови згідно з поданою заявою протягом десяти робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви.
- (89) Разом з цим, чинним законодавства не передбачено отримання виконавцем послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення погодження органу місцевого самоврядування в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення відповідному споживачу (замовнику приєднання).
- (90) Отже, такий механізм видачі МКП «Миколаївводоканал» Технічних умов споживачам (замовникам приєднання) у строк понад 10 робочих днів, зокрема, у зв'язку з необхідністю отримання погодження ВК Миколаївської міської ради видачі відповідних Технічних умов не передбачено чинним законодавством України, є не правомірним та за певних умов може призвести до ущемлення інтересів споживачів (замовників приєднання).
- (91) Також, встановлено, що МКП «Миколаївводоканал» видавало споживачам (замовникам приєднання) Технічні умови у термін, що перевищував 10 робочих днів з моменту подання замовником приєднання до системи централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення відповідної заяви до МКП «Миколаївводоканал» у 2020, 2022, 2023 роках.
- (92) Так, у лютому – квітні 2020 року споживачі (замовники приєднання) звертались до МКП «Миколаївводоканал» із заявами про приєднання до мереж централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, при цьому відповідні Технічні умови отримали у травні – червні 2020 року, після прийняття ВК Миколаївської міської ради рішення від 13.05.2020 № 24 щодо погодження видачі Технічних умов. При цьому, термін видачі Технічних умов, з моменту подання заяви становив від 12 до 70 робочих днів.
- (93) Інформація про дату подання споживачами (замовниками приєднання) заяви на приєднання до системи централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення у лютому – квітні 2020 року, дати прийняття

рішення ВК Миколаївської міської ради щодо погодження видачі МКП «Миколаївводоканал» Технічних умов та дати видачі МКП «Миколаївводоканал» відповідним споживачам (замовникам приєднання) Технічних умов, наведена в таблиці 3. «Інформація, доступ до якої обмежено»

- (94) У травні 2022 року споживачі (замовники приєднання) звертались до МКП «Миколаївводоканал» із заявами про приєднання до мереж централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, при цьому відповідні Технічні умови отримали 07.06.2022 року, після прийняття ВК Миколаївської міської ради рішення від 07.06.2022 № 71 щодо погодження видачі Технічних умов. При цьому, термін видачі Технічних умов, з моменту подання заяви становив від 11 до 24 робочих днів.

- (95) Інформація про дату подання споживачами (замовниками приєднання) заяви на приєднання до системи централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення у травні 2022 року, дати прийняття рішення ВК Миколаївської міської ради щодо погодження видачі МКП «Миколаївводоканал» Технічних умов та дати видачі МКП «Миколаївводоканал» відповідним споживачам (замовникам приєднання) Технічних умов, наведена в таблиці 4. «Інформація, доступ до якої обмежено»

- (96) У лютому – березні 2023 споживачі (замовники приєднання) подавали до МКП «Миколаївводоканал» заяви на приєднання до мереж централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, тоді як Технічні умови отримали 4 квітня 2023 року після прийняття ВК Миколаївської міської ради рішення від 04.04.2023 № 64 щодо погодження видачі Технічних умов. При цьому, термін видачі Технічних умов, з моменту подання заяви, становив від 12 до 31 робочих дні.

- (97) Інформація про дату подання споживачами (замовниками приєднання) заяви на приєднання до системи централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення у лютому – березні 2023 року, дати прийняття рішення ВК Миколаївської міської ради щодо погодження видачі МКП «Миколаївводоканал» Технічних умов та дати видачі МКП «Миколаївводоканал» відповідним споживачам (замовникам приєднання) Технічних умов, наведена в таблиці 5. «Інформація, доступ до якої обмежено»

- (98) Таким чином, МКП «Миколаївводоканал» у 2020 – 2023 роках видавало Технічні умови на приєднання до мереж централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення у строк, що перевищує десять робочих днів, з моменту подання споживачем (замовником приєднання) заяви на приєднання до мереж централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, після отримання погодження ВК Миколаївської міської ради щодо видачі відповідних Технічних умов та у серпні 2021 року видавало Технічні умови в яких встановило термін їх дії два роки.

- (99) Такі дії МКП «Миколаївводоканал» були б не можливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до системи централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, адже в такому випадку споживачі (замовники приєднання) мали б можливість обирати між кількома виконавцями, і у разі ущемлення їх інтересів могли б обрати іншого виконавця таких послуг.
- (100) За відсутності конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до системи централізованого водопостачання та централізованого водовідведення споживачі (замовники приєднання) не мають альтернативних джерел придбання зазначених послуг.

4.2. Антиконтентні наслідки дій Відповідача

- (101) Відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента та не зазнає значної конкуренції на ринку внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.
- (102) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (103) Відповідно до пункту 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушеннями законодавства про захист економічної конкуренції є зловживання монопольним (домінуючим) становищем.
- (104) МКП «Миколаївводоканал» всупереч вимогам Законів України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» (в редакції Закону, що діяв до набрання чинності Закону України № 2887-IX від 12.01.2023), Правил № 190, видавало споживачам (замовникам приєднання) Технічні умови у строк, що перевищує десять робочих днів, з моменту подання споживачем (замовником приєднання) заяви на приєднання до мереж централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, після отримання погодження ВК Миколаївської міської ради щодо видачі відповідних Технічних умов та у

серпні 2021 року видавало споживачам (замовникам приєднання) Технічні умови в яких встановило термін їх дії два роки.

- (105) Видача МКП «Миколаївводоканал» споживачам (замовникам приєднання) Технічних умов у строк, що перевищує десять робочих днів, з моменту подання споживачем (замовником приєднання) заяви на приєднання до мереж централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, після отримання погодження ВК Миколаївської міської ради щодо видачі відповідних Технічних умов, що не передбачено чинним законодавством, може призвести до подовження строку приєднання до мереж централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення.
- (106) Слід зазначити, що безпідставне обмеження МКП «Миколаївводоканал» строку дії (два роки) технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення для споживачів (замовників приєднання) у ТУ №№ 1-6, зазначених у таблиці 1 цього подання, що не відповідало чинному законодавству, може призвести до повторного проходження споживачами (замовниками приєднання) процедури отримання технічних умов та спричинити додаткові грошові витрати у розмірі вартості технічних умов та подовження строку приєднання до мереж централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення.
- (107) Таким чином, МКП «Миколаївводоканал» завдяки ринковій владі використовуючи своє монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, диктує власні умови його функціонування, зокрема, має можливість видавати споживачам (замовникам приєднання) Технічні умови у строк, що перевищує десять робочих днів, з моменту подання споживачем (замовником приєднання) заяви на приєднання до мереж централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, після отримання погодження ВК Миколаївської міської ради щодо видачі відповідних Технічних умов та має можливість обмежувати споживачам (замовникам приєднання) в Технічних умовах строк дії технічних умов (два роки), що не передбачено чинним законодавством України та може обмежувати права та комерційні інтереси споживачів.
- (108) За умови існування значної конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, у територіальних межах м. Миколаїв, с. Дроговиж та с. Липівка Миколаївської територіальної громади Львівської області, дії МКП «Миколаївводоканал» були б неможливими, адже в такому випадку споживачі мали б можливість обирати більш економічно вигідні договірні відносини з суб'єктами господарювання – надавачами зазначених

послуг, а у разі ущемлення їх інтересів могли б обрати іншого виконавця таких послуг.

4.3. Неможливість вчинення Відповідачем таких дій за умов існування значної конкуренції на ринку

- (109) За відсутності конкуренції на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, споживачі у м. Миколаїв, с. Дроговиж та с. Липівка Миколаївської територіальної громади Стрийського району Львівської області не мають альтернативних джерел придбання зазначених послуг.
- (110) Дії МКП «Миколаївводоканал», що полягають у видачі споживачам (замовникам приєднання) Технічних умов у строк, що перевищує десять робочих днів, з моменту подання споживачем (замовником приєднання) заяви на приєднання до мереж централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, після отримання погодження ВК Миколаївської міської ради щодо видачі відповідних Технічних умов та у обмеженні строку дії технічних умов на приєднання до мереж/систем централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення два роки, стали можливими через відсутність ефективного функціонування ринкового механізму із значною конкуренцією на зазначеному ринку.
- (111) Отже, МКП «Миколаївводоканал» є єдиним суб'єктом господарювання, яке надає в м. Миколаїв, с. Дроговиж та с. Липівка Миколаївської територіальної громади Стрийського району Львівської області послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, стосунків з яким неможливо уникнути, його поведінка, що полягає у видачі споживачам (замовникам приєднання) Технічних умов у строк, що перевищує десять робочих днів, з моменту подання споживачем (замовником приєднання) заяви на приєднання до мереж централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, після отримання погодження ВК Миколаївської міської ради щодо видачі відповідних Технічних умов та у обмеженні строку дії технічних умов на приєднання до мереж/систем централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення два роки, яке не відповідає чинному законодавству України, може завдати шкоди інтересам споживачів, слабка позиція яких використовується на власну користь, оскільки відсутні інші альтернативні джерела отримання зазначених послуг.

4.4 Загальні висновки щодо зловживання Відповідачем монопольним становищем

- (112) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (113) Згідно з частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (114) Відповідно до пункту 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушеннями законодавства про захист економічної конкуренції є зловживання монопольним (домінуючим) становищем.
- (115) Враховуючи вищезазначене, дії МКП «Миколаївводоканал» («Інформація, доступ до якої обмежено»), яке впродовж часового періоду січень 2020 року - березень 2024 року займало (монопольне) домінуюче становище на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в м. Миколаїв, с. Дроговиж та с. Липівка Миколаївської територіальної громади Стрийського району Львівської області в межах розташування водопровідно – каналізаційних мереж, що перебували/перебувають у повному господарському віданні та на балансі Підприємства, які полягали у видачі споживачам (замовникам приєднання) Технічних умов у строк, що перевищує десять робочих днів, з моменту подання споживачем (замовником приєднання) заяви на приєднання до мереж централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, після отримання погодження ВК Миколаївської міської ради щодо видачі відповідних Технічних умов та у безпідставному обмеженні МКП «Миколаївводоканал» строку дії технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення для споживачів (замовників приєднання) два роки, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів зазначених послуг, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку кваліфіковано, як порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що передбачене частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

5. ІНФОРМАЦІЯ ВІДПОВІДАЧА

- (116) Разом з цим, МКП «Миколаївводоканал» у листі від 08.05.2023 № 292 та у листі від 12.07.2023 № 525 зазначило, зокрема, що:

- «...видача технічних умов на приєднання до системи централізованого водопостачання та централізованого водовідведення із строком їх дії здійснюється відповідно до пункту 4 Розділу III Правил користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, що затверджені наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27 червня 2008р. № 190 та зареєстровані у Міністерстві юстиції України 7 жовтня 2008р. за № 936/15627 із змінами затвердженими Міністерством розвитку громад і територій від 19.04.2021 № 97...;
 - випадків повторного звернення споживачів до підприємства для надання технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення впродовж 2020 – 2022 років, після спливу дії вже виданих технічних умов не було...».
- (117) МКП «Миколаївводоканал» у додатках до листа від 22.12.2023 № 923 (вх. Відділення від 26.12.2023 № 63-01/2303), надало копію рішення ВК Миколаївської міської ради від 10.10.2023 № 175 «Про внесення змін в рішення виконавчого комітету Миколаївської міської ради від 11.02.2020 № 11» (далі – Рішення № 175).
- (118) Відповідно до Рішення № 175, пункт 1 Рішення № 11, виклали в наступній редакції: «Зобов'язати МКП «Миколаївводоканал» щомісячно звітувати перед виконавчим комітетом про видачу технічних умов фізичним та юридичним особам на приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення за попередній календарний місяць».
- (119) Також, МКП «Миколаївводоканал» подало копії 9 Технічних умов виданих у жовтні 2023 року, підставою для видачі яких були заяви надані замовниками приєднання до МКП «Миколаївводоканал», наприклад «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (120) Разом з цим, МКП «Миколаївводоканал» подало копію рішення ВК Миколаївської міської ради від 10.10.2023 № 174 «Про видачу МКП «Миколаївводоканал» технічних умов на приєднання до міських мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення» у якому ВК Миколаївської міської ради вирішив: «1. Взяти до відома інформацію МКП «Миколаївводоканал» про видачу технічних умов на приєднання до міських мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення абонентів – споживачам послуг за переліком згідно додатку 1 до цього рішення».
- (121) На засіданні адміністративної колегії Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України представники МКП «Миколаївводоканал», «Інформація, доступ до якої обмежено», подали

письмові пояснення у справі № 63/3-02-50-2022 від 10.04.2024 № 169 (вх. Відділення від 11.04.2024 № 63-01/955).

(122) МКП «Миколаївводоканал» у поясненнях у справі № 63/3-02-50-2022 від 10.04.2024 № 169 (вх. Відділення від 11.04.2024 № 63-01/955), зазначило інформацію:

- щодо обмеження строку дії технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення для споживачів два роки Підприємство зазначило, що строк приєднання об'єктів замовника до мереж централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, з моменту видачі технічних умов, становив від трьох днів до двох з половиною місяців. Випадків повторного звернення споживачів до підприємства для надання технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення після спливу дії вже виданих технічних умов не було. Станом на сьогоднішній день МКП «Миколаївводоканал» всі технічні умови на приєднання до системи централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення видає на строк, що передбачений Правилами користування системами централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в населених пунктах України від 27.06.2008р. № 190;
- щодо видачі споживачам Технічних умов у строк, що перевищує десять робочих днів, з моменту подання споживачем заяви на приєднання до мереж централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, після отримання погодження ВК Миколаївської міської ради Підприємство зазначило, що зверталось до Миколаївської міської ради (лист від 24.01.2023 № 37 та лист від 20.03.2023 № 242) щодо невідповідності рішення виконавчого комітету Миколаївської міської ради від 11.02.2020 № 11 «Про видачу техумов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення» Правилам користування системами централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в населених пунктах України від 27.06.2008р. № 190. Відповіді від Миколаївської міської ради не отримали.

Дії виконавчого комітету Миколаївської міської ради щодо прийняття рішення від 11.02.2020 № 11 «Про видачу техумов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення» адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України визнала порушенням законодавства про захист економічної конкуренції передбаченого статтею 17 та пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», під час розгляду справи № 63/3-07-54-2023 виконавчий комітет Миколаївської міської ради прийняв рішення від 10.10.2023 № 175 «Про внесення змін в рішення виконавчого комітету Миколаївської міської ради від 11.02.2020 № 11» відповідно до якого МКП «Миколаївводоканал» зобов'язане щомісячно звітувати перед виконавчим комітетом про видачу технічних умов фізичним та юридичним особам на приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення за попередній календарний місяць. Також Підприємство зазначило, що прискіплює відноситься до строків видачі технічних умов споживачам на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або

централізованого водовідведення згідно з Правилами користування системами централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в населених пунктах України від 27.06.2008р. № 190.

- (123) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (124) Разом з цим, на засіданні адміністративної колегії Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України представники МКП «Миколаївводоканал» визнали факт вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

6. ВИСНОВКИ У СПРАВІ

- (125) Таким чином, доказами, зібраними під час розгляду справи № 63/3-02-50-2022 доведено, що МКП «Миколаївводоканал» «Інформація, доступ до якої обмежено» діями, що полягали у видачі споживачам (замовникам приєднання) Технічних умов у строк, що перевищує десять робочих днів, з моменту подання споживачем (замовником приєднання) заяви на приєднання до мереж централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, після отримання погодження ВК Миколаївської міської ради щодо видачі відповідних Технічних умов та у обмеженні строку дії технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення для споживачів (замовників приєднання) два роки, вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції, яке передбачене частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (126) Відповідно до статті 51 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушення законодавства про захист економічної конкуренції тягне за собою відповідальність, встановлену законом.

7. ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ШТРАФУ

- (127) Відповідно до абзацу 3 пункту 2 Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України» від 09 серпня 2023 року № 3295-IX

справи про порушення законодавства про захист економічної, розгляд яких розпочато до дня набрання чинності цим Законом, розглядаються відповідно до законодавства, яке діяло до дня набрання чинності цим Законом.

- (128) Зловживання монопольним (домінуючим) становищем є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції (пункт 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).
- (129) Відповідно до абзацу 2 частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, визначене пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.
- (130) При визначенні розміру штрафу враховано: тривалість вчинення порушення, порушення припинено, визнання вчинення порушення.
- (131) «Інформація, доступ до якої обмежено»

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», абзацом 3 пункту 2 Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України», статтями 48, 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (із змінами і доповненнями) та пунктом 4 розділу VIII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-рп, із змінами), адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що міське комунальне підприємство «Миколаївводоканал» («Інформація, доступ до якої обмежено») за період діяльності впродовж січень 2020 року - березень 2024 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого

водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в територіальних (географічних) межах м. Миколаїв, с. Дроговиж та с. Липівка Миколаївської територіальної громади Стрийського району Львівської області, де розташовані розподільні мережі централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що знаходяться у повному господарському віданні та на балансі міського комунального підприємства «Миколаївводоканал», як таке, що не мало жодного конкурента, тобто, з часткою 100 відсотків.

2. Визнати, дії міського комунального підприємства «Миколаївводоканал» («Інформація, доступ до якої обмежено»), які полягали у видачі споживачам (замовникам приєднання) Технічних умов у строк, що перевищує десять робочих днів, з моменту подання споживачем (замовником приєднання) заяви на приєднання до мереж централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, після отримання погодження виконавчого комітету Миколаївської міської ради щодо видачі відповідних Технічних умов та у безпідставному обмеженні строку дії технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення для споживачів (замовників приєднання) два роки, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення шляхом вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
3. За порушення законодавства про захист економічної конкуренції, вказане в пункті 2 резолютивної частини цього рішення, накласти на міське комунальне підприємство «Миколаївводоканал» («Інформація, доступ до якої обмежено») штраф у розмірі 34 000 (тридцять чотири тисячі) гривень.

Відповідно до частини третьої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» штраф підлягає оплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до частини тринадцятої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до територіального відділення Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Згідно з частиною першою статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рішення органу Антимонопольного комітету України може бути

оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.
Зазначений строк не підлягає поновленню.

Голова Колегії,
Голова Відділення

Андрій КАШНІКОВИЧ